

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 12C/140/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314210710
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1314210710.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou, v právnej veci navrhovateľa v 1.rade: C.. C. O., V. G. XX, Y.Á. G. - L., D. F., navrhovateľky v 2.rade: L. O.Á., V. G. XX, Y. G. - L., občan SR, obaja zast. advokátska kancelária Kružlík, s.r.o. , IČO: 31 355 153, so sídlom Ďateľinová 2, Bratislava, proti odporcovi v1.rade: C.. Ľ. X., V. B. X/A, V., D. F., odporkyni v 2.rade: C.. Z. X., V. B. X/A, V., D. F., obaja zast.: Jančo, Jakubčák a Partneri, s.r.o., IČO: 36 367 524, so sídlom Štúrova 13, Bratislava, o určenie neplatnosti právnych úkonov, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne odporcom v 1. a 2. rade trovy konania vo výške 257, 21 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tun. súdu dňa 6.5.2014 sa navrhovateľ pôvodne domáhal, aby súd určil, že :

1. k pôžičke medzi navrhovateľom a odporcom na základe písomnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 23.2.2007 nikdy neprišlo, a preto je táto pôžička absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ;
2. k pôžičke medzi navrhovateľom a odporcom na základe písomnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 12.9.2007 nikdy neprišlo, a preto je táto pôžička absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 39 OZ;
3. k pôžičke medzi navrhovateľom a odporcom na základe ústnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 17.1.2008 nikdy neprišlo, a preto je táto pôžička absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 39 OZ,
4. „Vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s exekúciou“ uskutočnené v Notárskej zápisnici O. XXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX zo dňa 12. 11. 2010, spísanej v Notárskom úrade v Bratislave na V. X, notárom JUDr. Irenou Bošanskou je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 39 OZ, ako i náhradu trov konania.

Návrh odôvodnili tým, že napriek skutočnosti, že k reálnemu plneniu v zmysle všetkých 3 zmlúv o pôžičke- teda k reálnej pôžičke peňazí medzi účastníkmi konania nedošlo, odporcovia zneužili existenciu „ Vyhlásenia o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s exekúciou“ uskutočnené v Notárskej zápisnici O. XXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX zo dňa 12. 11. 2010, spísanej v Notárskom úrade v V. na V. X, notárom JUDr. Irenou Bošanskou, a na jej základe ako exekučného titulu podali voči nim návrh na exekučné konanie, v konaní preukážu, že odporcovia reálne navrhovateľom žiadne finančné prostriedky na základe zmlúv o pôžičke neposkytli. Keďže k odovzdaniu predmetu pôžičky nedošlo, ide o absolútne neplatné právne úkony.

Keďže všetky 3 zmluvy o pôžičke sú z tohto dôvodu absolútne neplatnými právnymi úkonmi, je ním logicky i Vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s exekúciou“ uskutočnené v Notárskej zápisnici O. XXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX zo dňa 12. 11. 2010, nakoľko prezumpcia existencie dlhu v zmysle § 558 OZ je vyvrátená.

Navrátenie do predošlého stavu je v zmysle § 61 Exekučného poriadku v exekučnom konaní vylúčené, pokračovaním v exekúcii prídu navrhovatelia a ich rodina o svoju jedinú nehnuteľnosť určenú na bývanie a stanú sa z nich bezdomovcami.

Naliehavý právny záujem odôvodňujú tým, že touto žalobou dosiahnu aspoň nateraz odklad exekúcie a nestanú sa bezdomovcami. Tiež, že týmto rozsudkom, ktorým by súd určil, že právne úkony uvedené v bode 1-4 sú absolútne neplatnými úkonmi, môže navrhovatelia preukázať, že nie sú voči odporcom v postavení dlžníkov.

Odporcovia v 1. a 2. rade sa k návrhu písomne vyjadrili tak, že dôvody žaloby neuznávajú, žiadajú ju zamietnuť, a považujú ju iba za prostriedok, ktorým sa navrhovatelia snažia spomaliť exekúciu, ktorú voči nim odporcovia vedú na Okresnom súde v Pezinku konaní pod sp. zn. 9 Er 3167/2012. Touto žalobou sa snažia dosiahnuť odklad exekúcie, pričom neplatnosti právnych úkonov sa navrhovatelia nedomáhali v exekučnom konaní, hoci exekučný súd mohol túto otázku riešiť ako predbežnú, ako to uvádza v obdobnej veci judikát - Uznesenie NS SR č. 3 Cdo 63/2009 z 25.10.2010. Navrhovatelia v 1. a 2. rade v exekučnom konaní ani raz nenamietali neplatnosť právnych úkonov, pričom už im bol raz odklad exekúcie zamietnutý. Navrhovatelia pred súdnym exekútorom JUDr. Hybalom viackrát uviedli, že súhlasia s predajom ich domu na účely zaplatenia dlhu a exekúcie, pričom žiadali, aby si mohli dom predať sami cez realitnú kanceláriu, na čo im exekútor i oprávnení, poskytli lehotu 3 mesiace. Tiež poukázali na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 157/2012 s odôvodnením: Uznanie dlhu v zmysle § 588 OZ je samostatným zabezpečovacím inštitútom. Zabezpečovaciu funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe uznania. Uznaním dlhu nezaniká pôvodný záväzok dlžníka a ani nevzniká nový, ale sa ním zakladá nevyvrátená domnienka v zmysle § 133 OZ, že dlh existoval v dobe, keď k uznaniu došlo. Uznanie dlhu nie je novým právnym dôvodom záväzku, ale uľahčuje veriteľovi procesnú situáciu v prípade sporu, pretože veriteľ nemusí preukazovať vznik dlhu, ani jeho výšku v dobe uznania. Majú za to, že pokiaľ by navrhovatelia iba tvrdili, že dlh nevznikol, nakoľko podľa nich im neboli peniaze odovzdané, je na nich, aby toto tvrdenie preukázali. Logika však hovorí, že ak by si peniaze v skutočnosti nepožičali, neboli by podpísali notársku zápisnicu. Navyiac navrhovatelia na účely zabezpečenia predmetných záväzkov podpísali aj dve zmenky, pričom odporcovia nevyužili vymáhanie cez zmenkový platobný rozkaz, nakoľko ich navrhovatelia o vrátení pôžičiek ubezpečili spísaním predmetnej notárskej zápisnice. Návrh žiadali preto v celom rozsahu zamietnuť.

Skôr ako začalo pojednávanie vo veci samej, zobrali navrhovatelia v 1. a 2. rade návrh v bodoch 1.-3 späť a v tejto časti žiadali konanie zastaviť, troj konania si v tejto časti neuplatnili.

Podľa § 96 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) navrhovateľ môže vziať za konania návrh na jeho začatie späť a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je vzatý návrh späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O.s.p. súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu nesúhlasí z vážnych dôvodov. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. nesúhlas odporcu so späťvzatím nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Keďže navrhovatelia zobrali návrh na začatie konania v časti späť skôr ako začalo pojednávanie vo veci samej, tun. súd uznesením v zmysle § 96 ods. 1 O.s.p. na pojednávaní konanie v časti o určenie, že

k pôžičke medzi žalovaným a žalobcom na základe písomnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 23.2.2007 nikdy neprišlo, a preto je táto pôžička absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ;

k pôžičke medzi žalovaným a žalobcom na základe písomnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 12.9.2007 nikdy neprišlo, a preto je táto pôžička absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 39 OZ;

k pôžičke medzi žalovaným a žalobcom na základe ústnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 17.1.2008 nikdy neprišlo, a preto je táto pôžička absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 39 OZ, zastavil. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c), O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie bolo zastavené.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s Upovedomením o začatí exekúcie EX 292/2012, zmluvami o pôžičkách zo dňa 12.9.2007, 23.2.2007, Notárskou zápisnicou O. XXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX zo dňa 12.11.2010, zmenkou zo dňa 12.9.2007, ako i ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Predmetom konania je určovacia žaloba.

Podanie určovacej žaloby je viazané na preukázanie naliehavého právneho záujmu (§ 80, písm. c) O. s. p.) a preto sa súd najskôr zaoberal posúdením splnenia tejto podmienky a vyzval účastníkov konania, aby sa k nej vyjadrili.

Právny zástupca navrhovateľov v 1. a 2. rade na súdnom pojednávaní naliehavý právny záujem na podaní návrhu odôvodnil tým, že žaloba vznikla v súvislosti s exekučným konaním č. k. 9Er/3167/2012 vedeným na Okresnom súde v Pezinku, kde navrhovateľom v 1. a 2. rade hrozí exekúcia na celý majetok, vrátane predaja jedinej nehnuteľnosti, ktorú vlastní. V snahe vyhnúť sa nezvratnému stavu, ku ktorému by mohlo dôjsť výkonom dražby, ktorú exekútor navrhol, domáhajú sa žalobou neplatnosti exekučného titulu, a tým je Notárska zápisnica č. 219/2010, obsahom ktorej je uznanie dlhu navrhovateľov v 1. a 2. rade voči odporcom v 1. a 2. rade vo výške 72. 943,71 eur, a zároveň tiež ich súhlas s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice.

Právny zástupca odporcov v 1. a 2. rade sa na pojednávaní vyjadril tak, že exekúciu považujú za oprávnenú a toto súdne konanie za účelové, s úmyslom vyhnúť sa zaplatenia dlhu navrhovateľov v 1. a 2. rade voči odporcom v 1. a 2. rade.

Podľa § 80 písm. c) O. s. p. návrhom na začatie konanie možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Pri určovacích návrhoch (či už kladných alebo záporných) sa v zmysle cit. ustanovenia vyžaduje existencia navrhovateľovho právneho záujmu na žiadanom určení. Pre navrhovateľov to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok toho, aby súd mohol meritórne návrhu vyhovieť. Existencia naliehavého právneho záujmu nemôže byť určená za dobu minulú a ani do budúcnosti.

Naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľov, alebo kde by bez tohto určenia sa ich právne postavenie stalo neistým. Žaloba domáhajúca sa určenia nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti.

Určovacia žaloba má preventívnu povahu a má za účel poskytnúť ochranu právnemu postaveniu navrhovateľov skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva a preto nie je opodstatnená tam, kde právny vzťah alebo právo už boli porušené a kde sa treba domáhať ochrany žalobou na plnenie.

Súd z obsahu predloženej Notárskej zápisnice O. XXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX zo dňa 12. 11. 2010 zistil, že ňou navrhovatelia v 1. a 2. rade voči odporcom v 1. a 2. rade vyhlásili, že : Uzatvárajú Dohodu o finančnom vyrovnaní - vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s exekúciou, kde dlžníci vyhlásili, že dňa 23. 2. 2007 uzatvorili zmluvu o pôžičke (ďalej len zmluva č. 1) vo výške 1. 000. 000 Sk (v prepočte 33 193, 92 eur), dňa 12. 9. 2007 uzatvorili zmluvu o pôžičke (ďalej len zmluva č. 2) na sumu 335. 000 Sk (v prepočte 11. 119, 96 eur) , zmluvou o pôžičke zo dňa 17. 1. 2008 na sumu 120. 000 Sk (v prepočte 3. 983, 27 eur), pričom dlžníci prehlasujú, že tento dlh

uznávajú čo do dôvodu a výšky a k dnešnému dňu predstavuje dlh dlžníka voči veriteľovi sumu 72. 943, 71 eur. Táto notárska zápisnica obsahuje právny záväzok : dohodu o finančnom vyrovnaní, s predmetom plnenia 943, 71 eur, s časom plnenia zaplatiť dlh, do 30. 6. 2011 a povinná osoba súhlasí s tým, aby táto notárska zápisnica bola vykonateľným exekučným titulom. Účastníci vyhlasujú, že tento právny úkon robia slobodne, vážne, určito, zrozumiteľne a v predpísanej forme.

V žalobnom návrhu zo dňa 6.5.2014 navrhovateľa v 1. a 2. rade naliehavý právny záujem na žalobe odôvodnili tým, že žalobou dosiahnu „aspoň nateraz odklad exekúcie a nestanú sa bezdomovcami“. Tiež, že týmto rozsudkom, ktorým by súd určil, že právne úkony uvedené v bode 1-4 sú absolútne neplatnými úkonmi, môžu navrhovateľa preukázať, že nie sú voči odporcom v postavení dlžníkov.

Súd dáva navrhovateľom v 1. a 2. rade za pravdu v tom, že pokiaľ by boli zotrvalí na návrhu pôvodnom znení, t.j. keby boli ostali obsahom petitu i všetky zmluvy o pôžičke, ktoré navrhovateľa v 1. a 2. rade s odporcami v 1. a 2. rade uzavreli, bol by mohol tun. súd v tomto konaní preskúmať i otázky platnosti nimi uzatvorených všetkých troch zmlúv o pôžičke, v súdnom konaní riadne vykonať dokazovanie a jednoznačne zodpovedať na všetky otázky a okolnosti uzatvorenia týchto zmlúv, vyvodíť jednoznačný a konečný právny záver, čím by mali navrhovateľa na prejednaní veci naliehavý právny záujem, pretože obsahom vyššie cit. notárskej zápisnice nie je iba ich vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s exekúciou záväzku, ale tiež Dohoda o finančnom vyrovnaní titulom troch pôžičiek celkom vo výške 72. 943, 71 eur.

Keďže však návrh v častiach o pôžičkách vo výške 72. 943, 71 eur vzali späť, ako dôvod na prejednanie veci uvádzajú iba to, že žalobou „nateraz dosiahnu odklad exekúcie“, súd takéto zdôvodnenie nepovažuje za podmienku preukázania naliehavého právneho záujmu na žalobe.

Dohoda oprávnenej a povinnej osoby obsiahnutá v notárskej zápisnici, ktorá vyjadruje súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, nemá hmotnoprávnu povahu. Táto dohoda teda sama o sebe nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností účastníkov právneho vzťahu. Súd nevyklučuje, aby sa v individuálnych prípadoch - so zreteľom na osobitné okolnosti prejednávanej veci povinná osoba domáhala návrhom na súde určenia, že nie je povinná plniť, resp. že neexistuje dlh, ktorý by mala plniť. Teda prejav povinnej osoby urobený v notárskej zápisnici, ktorý má mať procesné dôsledky (súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice) nezbavuje povinnú osobu možnosti urobiť predmetom súdneho konania samotný a hmotnoprávny vzťah (povinnosť z neho vyplývajúcu). To znamená, že v sporovom konaní je možné domáhať sa samostatným návrhom určenia neplatnosti právneho úkonu (a v danej veci zmluvy o pôžičke), na ktorý bol v notárskej zápisnici odkaz v súvislosti s uznaním dlhu.

Z výpovedí všetkých zúčastnených strán však pred súdom rezonovalo jediné a to snaha odporcov 1. a 2. domôcť sa peňažného plnenia od navrhovateľov v 1. a 2. na jednej strane a na strane druhej, dosiahnuť, aby navrhovateľa plniť nemuseli. Navrhovateľa zastúpení právnym zástupcom z radu advokátov mali návrh koncipovať tak, aby jediným konaním definitívne sporné vzťahy medzi účastníkmi doriešili, čo však takto koncipovaným petitom súdu neumožnili.

Súd sa preto z vyššie uvedených dôvodov nemohol súčasne zaoberať vecou samou a pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku .

O trovách konania súd rozhodol na pojednávaní podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v spore úspešným odporcom v 1.a 2. rade priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (1 úkon právnej služby á 61,84 Eur) spolu vo výške 123,68 Eur (§ 11 ods. 1 písm. a/, § 13a ods. 1 písm. a/, c/ Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane 1. porady s klientom - 17.06.2014, písomné podanie vo veci samej (vyjadrenie odporcu) zo dňa 24. 10. 2014), a za jeden úkon právnej služby (1 úkon právnej služby á 66,- Eur) spolu vo výške 66,- Eur (§ 11 ods. 1 písm. a/, § 13a ods. 1 písm. d/ - účasť na pojednávaní dňa 20.5.2016), 2 x RP po á 8, 04 Eur, 1 x RP po á 8, 58 Eur, t.j. spolu režijný paušál 24,66 Eur (§ 16 ods. 3 Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), 20% DPH vo výške 42,87 Eur (§ 18 ods. 3 Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 257,21 Eur.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie musí byť podpísané a datované a treba ho predložiť, vrátane jeho príloh, v takom počte rovnopisov, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.